

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — III. Negyedévre . . . 2 kor. — III.
VIDÉKEN: Félévre . . . 9 kor. — III. Negyedévre . . . 4 kor. 50 ft.

Felolós szerkesztő és Iaptulajdonos

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL

Debrecen, Főter Lamprecht-palota, földszint az udvarban hátul.

A magyarokkal szemben.

A jövő hónapban ismét összeül a pártközi értekezlet, hogy a Reichsrathot munkaképesé tegye; azonban sem a pártoknak, sem a kormánynak nincsen reménye, hogy ez az újabb tárgyalás valami üdvös eredményt szülessen. A hat év óta folyó obstrukció vigan tovább fog folyni és Ausztriát továbbra is kibúvókkal és az alkotmányosság mezébe öltöztetett abszolút intézkedésekkel fogják kormányozni. A Tauffelée elmélet most is érvényben van.

Szinte nem tartottuk volna érdemesnek ezt az újabb osztrák kísérletet feljegyezni, ha nem volna ezzel is szembeszökőbb, hogy micsoda gyalázatos nép az osztrák és hogy milyen galádul viselkedik Magyarországgal szemben. Az osztrák zavarok őstörése a cseh nép nemzeti követeléseiben rejlik. Csehország nem önálló, nem független állam; egyszerűen tartomány és még is minden erejét kifejti, hogy a német ne nyelje el nemzeti jellegét; évek óta ádáz harcot folytat a fennálló törvényes rend ellen és

lehetlenné teszi az alkotmányos kormányzást, pedig egyetlen törvény nincsen, mely a cseheknek más jogokat biztosítana, mint bármelyik más osztrák tartomány lakóinak.

Ausztriában most szidják a magyarokat, mint a nagyhatalmi állás megromtatóit és kigyót-békát kiáltanak, mert ez az önálló, független nemzet követeli a maga sarkalatos törvényeinek végrehajtását és soha sem szünetelt nemzeti jellegének jogos, méltányos és törvényes kidomborítását. Odaát természetesen találják, hogy minduntalan tárgyal a kormány a csehekkel és tömi őket nemzeti engedményekkel; ellenben forradalomnak minősítik, ha a magyar ur akar lenni a saját portáján és Bécsben úgy intézik az ügyeket, hogy a magyar kormány nemcsak, hogy engedmények ígérésebe nem mer bocsátkozni, hanem a szentesített törvények végrehajtását sem meri ígérni.

Nálunk, hol ezeréves alkotmány van, fenyegetnek abszolutizmussal és Ausztriában, hol alig néhány évtizedes az alkotmány, melyet a magyarok viltak ki

nekik, — ilyet említeni nem mernek.

Ezekre akartunk rámutatni az ötvenedik osztrák békéltető értekezlet alkalmából. A magyar obstrukció, mely a törvény alapján áll, levonhatja a tanulságot az osztrák viszonyokból és mindenestre megnyugodhatik abban a klasszikus, kevésbé variált közmondásban: a mi szabad az osztrák ökörnek, az kétszeresen szabad a magyar Jupiternek.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház mai ülése. —

Ma ismét érdekes nap Ugron Gábor beszél, hogy megadja az ellenzék választását Apponyi tegnapi beszédére. Előbb azonban Bakonyi Samu szólal fel. Nagy anyagadatot, könyvet, újságot rak ki maga elé a padra.

— Te ugyan jól elkészültél! — mondja nekik Kubik.

Kubik Béla egyébként kedélyesebb hangulatban van ma. Felvette legobstrukciós fehér ruháját és szerfólott boszankodik már a jegyzőkönyv felolvasásánál is, a mint ezt itt ime elmondjuk.

Jegyzőkönyv-vita.

Tallián Béla alelnök elnököl. Fél-tizenegykor nyitja meg az ülést. Herte-

A buvár.

A Kanadába igyekező „Hera“ nevű angol gőzös Uj-Fundland zátonyain hajótörést szenvedett. Nemsokára elterjedt a híre, hogy a hajó tulajdonosai New-Yorkból buvárokat hozatnak, hogy a rakomány egy részét megmentésék. De előbb egy új-fundlandi buvárt küldtek le a vízfenekére, hogy az elsülyedt gőzös fekvéséről és állapotáról pontos értesítést adjon.

Josy buvár, ki Bert barátjával vállalta a megbízatást, a következőkben adta elő a tényállást:

A Hera függőlegesen merült alá s egyenesen áll a szirtek közé ékelve. Csak nagy bajjal kuszhattunk föl a hajó szélére. Ekkor tompa, fenyegető nyögés vonul át a vizen.

Bert utat tört magának a kajüt felé, én lementem a hajógerincbe, hogy a rakomány után nézzek; a csomagok és ládák ott usztak körülöttem a vízben s sok közülök hasznavehetlenné vált. Ekkor nehéz lépteket hallottam magam fölött a fedélzeten. E gyors lépések rémesen hangzottak a tenger mélyében. Ez csak Bert lehetett, a ki engem keres. Tőlem telhető gyorsasággal mentem föl ismét a létrán a fedélzetre.

Bert felém rohant, átfogta karomat

s a kajütre mutatott. Én oda beakartam menni. Ő elibém vetette a lábát.

Erővel ragadtam ki magamat kezéből s a kajüt ajtóhoz ugrottam. Az előkajüt-hézag egészen üres volt, ide-oda tapogatóztam a félhomályban, de semmi rendkívülit nem voltam képes felfedezni.

Most átléptem a hátulsó kajüt küszöbét. Jóságos Isten! Göröcsösen kapaszkodtam meg az ajtókilincsben. Egy rakás embert láttam magam előtt, kiket a hullámok az utolsó halálküzdelemben vagy felkaptak, vagy helyhez láncoltak. Azon heves lökésre, melyet a szirthez vágódó hajó szenvedett, nyilván mindannyian az ajtó felé tódultak. De a beömlő víz gyorsabb volt náluk. Halálos félelmükben némelyek asztalba, székbe fogóztak, mások a kajüt ajtajába és ezen helyzetben maradtak halálk után is. Az ajtónál legnagyobb volt a tolongás: itt sűrűn egymásra halmozva feküdtek a padlón. Egy megkísérelte átmászni az asztalon s ott érte a halál. Az eltorzult arc, melyben félelem, ijedség és kétségbeesés volt kifejezve, iszonyu ellentétben állt a meredt, üveges szemekkel. Az asztalon fekvő ember volt a legrettenetesebb: hosszu, fekete haja le s fel lebegett a vízben s ápolatlan, torzonborz szakálla egy démon borzadályos kinézését kölcsönözte neki.

A mint így álltam halálra rémulve, egyszerre lökést kapott a hajóroncs s e borzasztó alakok mindegyike megmozdult. Némelyek csak inogtak, mások lezuhantak. Az asztalon levő ember — iszonyu látvány! — olyan mozdulatot tett, mintha rám akarna ugrani.

Hangos rémkiáltással ugrattam hátra, egyedüli gondolatom a menekülés volt. Reszketve nyultam a nehezítő sulyokhoz, hogy leoldjam azokat magamról s felszálljak a víz színére. De nem tudtam eloldani azokat. A kapcsok nem akartak engedni s én örült hevességgel kezdtem rángatni azokat. Ez alatt eszembe jutott Bert, ő segíthetne rajtam. De vajjon hol volt most? Talán fel is szállott már! Csakugyan ott feküdt minden nehezeke a padlón...

Nem bírtam tovább kiállni a borzalmas mélységben. Eljutottam a kajüt ajtajáig, a mely be volt támasztva. Kifelé igyekeztem, de — iszonyu dolog! — az ajtó nem engedett nyomásnak. Halálfélelemtől gyötörve, pattantam vissza, hogy teljes erőmből újra nekiugorjak, de az ajtó csak nem akart kinyitni! Csak éppen annyi hely volt közte és az ajtófélfá közt, a melyen légzőcsövem elért. S ha az a borzasztó hatalom, mely az ajtót nyomta, még jobban nekifeszül, úgy elvágja légzőcsövemet s a következő pillá-

lendy Béla jegyző felolvassa a jegyzőkönyvet.

Kubik Béla: Nem halljuk! Hangozzabban! Ujra fel fogjuk olvastatni!

Mikor Hertelendy bejezte, csakugyan feláll Kubik.

Kubik Béla: Nem hallottuk a jegyzőkönyv felolvasását, kérjük ezért újból való felolvasását. (Nagy zaj. Ohó! Kiáltások jobbról.)

Tallian elnök: Azt hiszi, Kubik maga fogja visszavonni indítványát, ha az elnök kijelenti, hogy a jegyző ma is csak úgy olvasta a jegyzőkönyvet, mint máskor.

Ugron Gábor! Épp ez a baj, hogy nincs jó akusztikája a teremnek. Helyesnek tartaná ha jövőre a jegyző az előadói emelvényekről olvasná fel a jegyzőkönyvet. Akkor jobban hallanánk.

Tallian elnök: Ezek után elrendeli, hogy a Ház határozzon a Kubik indítványáról.

A baloldaltól több képviselő kimegy a teremből.

— Ahá értjük már! — kiáltják jobbról.

Csakugyan föláll **Kubik:** Határozatképtelennek tartja a Házat, kéri a képviselők megolvasását.

— Tudjuk! — kiáltják jobbról ingerülten.

Tallian elnök: kifejt, hogy a jegyzőkönyv hitelesítéséhez csak 40 képviselő jelenléte kívánatos.

Olay Lajos: Vitatja ezt a felfogást.

Kubik Béla: A házszabályokhoz kér szót.

Kende Péter: Hányszor beszél?

Kubik Béla: Tessék?

Kende Péter: Már egyszer felszólt! Hányszor beszél?

Kubik Béla: Ahányszor nekem jól esik! — Hangoztatja, hogy a jegyzőkönyvről való határozathozatalhoz is száz képviselő jelenléte szükséges.

Tallian elnök: Ragaszkodik a maga álláspontjához, de mert mindenkinek joga van a képviselők megszámolását kérni, elrendeli a képviselők megolvasását.

A jegyzők megolvassák a képviselőket.

Tallian elnök jelenti, hogy 119-en vannak jelen, a Ház tehát határozatképes. Elrendeli a szavazást a Kubik indítványáról. A többség elveti ezt. Mire

natban ugyanazon halál ér, mely különféle alakban nyilvánult itt meg szemem előtt.

Iszonyu gondolat volt ez: Gyorsan valami olyan tárgyat kellett keresnem, a mit az ajtó közé ékelhessek. Sikerült is egy vasrudat s néhány fatömböt találni a közelemben. A rudat emeltyűnek használtam, az ajtó engedett kissé s ekkor közzé dugtam az egyik fatömböt. De epillanatban egy hatalmas hullámhegy erősen megrázta a hajóroncsot s mivel az úgy állt a sziklatetön, mint egy hinta, fel is döntötte. Recesegve-ropogva forgott egy oldalán, majd fedélzetével került lefelé s ez alatt én folyton az ajtó felé vergődtem, melyet végre sikerült is benyomnom. A következő pillanatban lejutottam a tenger fenekére és ismét élet vett körül, a mélység csodálatos alaku növényei és állatai. De éppen ideje volt, hogy ismét megszabaduljak, mert a kajútban levő tömeg még egyszer felbillent, megfordult s teljesen elzárta az ajtót.

Most már nyugodtan le tudtam oldani nehezékeimet. A következő pillanatban gyorsan szálltam fölfelé s két perc múlva fent usztam a vizen.

Hála Istennek, meg voltam mentve.

az elnök a jegyzőkönyvet hitelesítettnek jelenti ki.

Ezután következnek az elnöki előterjesztések, majd a napirendre, a miniszterelnök programbeszéde fölött való vitának folytatására kerül a sor. Bakonyi Samu az első szónok.

Bakonyi beszéde.

Bakonyi Samu: Apponyinak tegnapi beszédével óhajt foglalkozni, különösen ama részekkel, melyek szerinte igaztalan vádakat tartalmaznak. Egyet azonban előre becsájt és ez az, hogy a helyzet — nagy sajnálatára — Apponyi felszólalása dacára éppen nincs tisztázva.

Beöthy Ákos: Ez igaz!

Olay Lajos: Sőt még bonyolultabb.

Bakonyi Samu: Másodsor, mert Apponyi éppen arról nem szólt semmit, a mit pedig nagyban vártak tőle: a kibontakozás útjainak megvilágítását. (Ugy van! a szélsőbalról.) Ezután rátér ama vádra, a melyet Apponyi az ellenzékre tett: a politikai megbízhatóság kérdésére. Hogy ezt kellőképpen megvilágosíthassa, vissza kell térnie ama dolgokra, melyek a kabinetalakítás előtt történtek. Khuen-Héderváry gróf a függetlenségi-párttal folytatott beszélgetések során kijelentette, hogy mindenben Széll Kálmán programját követi. Ha már most visszaemlékezünk a multra, láthatjuk, hogy Bánffy Dezső, az ez előtti kormányelnök, a gazdasági kérdésekre vonatkozólag — dacára az ellenzék többszöri felszólításának — soha tiszta, egyenes nyilatkozatot nem adott. Részben ezért is kellett neki elbukni. Már most a jelenlegi miniszterelnök éppen így tesz, hozzáakart nyulni az 1899. XXX. törvénycikkhez, midőn pedig ezért kérdőre vonták, éppen úgy tesz, mint Bánffy Dezső tett, hogy gazdasági életünkre vonatkozólag egyenes, nyílt választ nem ad. Ebből láthatjuk, hogy fenn áll az a veszedelem, a mely ellen nekünk a harcot folytatni kell. Erről a dolgról hallgatott a miniszterelnök. A politikai megbízhatatlanság vádja tehát nem minket illet, sőt e vádat éppen vissza lehetne fordítani, mert meggyőződése, hogy a párt minden egyes tagja — ha ezt előre tudja — szóba sem áll a miniszterelnökkel, illetve az akkori bánnal. (Ugy van! a szélsőbalon.)

A megállapodást tehát maga a miniszterelnök szegte meg és így azt nekünk is szabad nem állani. (Helyeslés a szélsőbalon.) Apponyi szemrehányást tett önönmagának, a miért nem szólalt fel hamarabb. Hát e szemrehányás jogos is lehet. Apponyi azt mondotta, hogy egyrészt azért támogatja a miniszterelnököt, mert követi Széll politikáját. Csodálatos és különös dolog ez. Hát miért nem szólalt fel akkor Széll kormányzása alatt és miért nem támogatta közvetlen Széll Kálmán kormányzását. Azt a kijelentést is helytelennek tartja, hogy Apponyi a támogatás megokolására másodsorban hivatkozik a miniszterelnök horvátországi politikájára. A kormány támogatásának ezen okok közül egyik sem állja meg helyét. (Ugy van! a szélsőbalon.) Ezután a nemzetipárt működésére tér át. Egyetlen helyes momentuma a volt nemzeti-párt követelményeinek a katonai nevelés kérdése volt.

Makkai Zsiga: (Bakonyihoz) Samu! Samu! Csak 36-an vannak jelen. Hát ezt a szép beszédet érdemes ilyen kevés embernek elmondani!

Bakonyi Samu: A volt nemzeti-párt nem konzerválhatja régebbi katonai programját. (Ugy van! a szélsőbalon.) Apponyi Albert grófot megnyugtatta az a körülmény, hogy a tiszti vizsgát ma-

gyar nyelven teszik le az ifjak és hogy a második szolgálati év elengedtetik. Ez gyakorlatilag nincs így. Nap-nap után találkozhatunk olyan esetekkel, — mint legutóbb Szegeden is történt — hogy olyan ifjakat, a kik nem tudnak németül, még nem is engedik a tiszti vizsgára. (Ugy van! a szélsőbalon.) A mi pedig a másikat illeti, hát azokra könnyű okot találni, egyszerűen azt mondják, hogy nem egyezik meg azokkal a követelményekkel, a melyeket tőlük megkívánhatunk. Hogy mik ezek a követelmények, arra úgy látszik szükségtelen rámutatnia, hiszen mindenki tudja, hogy azokban a bizonyos hagyományos szellemben összpontosulnak azok. (Ugy van! a szélsőbalon.) Apponyi Albert grófot önzetlen, kiváló hazafinak tartja, de módszerét nem helyesli. A volt honvédelmi miniszter azt mondotta: Lassan, lassan, lassan. E nyilatkozatnak viszhangja esendült meg Apponyi beszédében, a midőn azt mondja: Lassan — de biztosan. (Tetszés a szélsőbalon.) E módszer nem alkalmazható a mai viszonyokra. Mi csak a törvény végrehajtását követeljük és a lemondásnak politikáját követnénk, ha nem ragadnók meg az alkalmat most arra, hogy a nemzeti jogoknak érvényt teremtsünk. (Nagy tetszés a szélsőbalon.) A közös zászló és címer eszméje közjogi visszaesést jelentene és az ellen a legvégsőkig küzdenének. (Ugy van a szélsőbalon.)

Egy hang jobbról: Mi sem fogadjuk el.

Bakonyi Samu: Az önálló Magyarországot kifelé elsikkasztják és azt hangoztatják, hogy része a monarchiának. (Ugy van! a szélsőbalon.) A katonai bünvádi perrendtartás kétségtelenül örvendetes dolog, ámde azt a katonai vívmányként állítani oda, merő lehetetlenség. A judikaturának egy hézaga lett szükségszerűleg betöltve. Ámde inkább legyenek továbbra is kitéve fiaink a katonai kényszernek, hatalmaskodásnak, inkább ne legyen semmi, mintsem német nyelven történjék az. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.) Apponyi hivatkozott arra, hogy ő Felsége a szolgálati nyelvet teljes jóhiszeműséggel, alkotmányosan hagyta meg és hivatkozik arra, hogy ezt azóta minden kormány alkotmányosan ellenjegyezte. Kérdés itt az: megegyezik-e ez a mi közjogunkkal? Ha nem egyezik meg, akkor igenis alkotmányellenes és akkor büns 67 óta minden egyes kormány. (Ugy van! a szélsőbalon.) Apponyi egy olyan vád ellen védekezik beszéde folyamán, amelyet senki sem emelt elene: mintha ő nem magyar szempontokból bírálná a helyzetet. Soha senki kétségbe nem vonta az ő hazafiságát. A függetlenségi-párt a folytonosság elvén áll és törekvése a nemzeti jogoknak érvényt szerezni. (Ugy van! a szélsőbalon.) Apponyi Albert gróf azt mondotta, hogy a nemzet oltalmazza meg a presztizsét a koronával szemben. Ez igen helyes, ámde ezt olyan értelemben tegye, a mint Szilágyi magyarázta volt. Ha pedig már presztizséről beszélünk, hát vajjon emeli-e a korona presztizsét az, hogy rendeletét nem hajtják létre. (Ugy van! a szélsőbalon.) A kormányelnök programját nem teszi magáévá, hanem határozati javaslatot nyújt be, mely szerint az 1867. t.-cikk végrehajtására vonatkozó intézkedéseket a kormány azonnal foganatosítsa és erről 30 nap alatt tegyen jelentést. (Hosszas, zajos helyeslés, éljenzés és taps a balon és szélsőbalon.)

Ugron Gábor beszéde.

Ugron Gábor: Ne felejtsük el, hogy a gróf Khuen-Héderváry kabinet bemutatkozásánál vagyunk. Mikor a kabinet

belépett a terembe, már látszott rajta a félszűrség, mert részben régi, részben új volt, olyanforma, mikor a cirkuszban a régi elefántok között bevezetik az újakat, melyek még nincsenek kitanítva a cirkuszi porondra. (Zajos derűtség.) A miniszterelnök nyilatkozata olyan volt, hogy azok mellé, közzé sok elférhetett, nem volt határozott, világos. Más tekintetben a politikai programja egyrészt mindig azonos politikai multjával. (Ugy van! a szélsőbalon.) Nem tudja részletesen miként kormányzott a miniszterelnök Horvátországban, de azt tudja, hogy helyes és jogosult irányba vezetni azt a népet 18 év alatt nem tudta. (Ugy van! a szélsőbalon.) A sajtó-cenzura, a gondolatszabadságra rakott bilincsek, az egyesülési szabadság meggátolása ott, a mely Magyarországnak egy része — ez nem lehet a bizalomnak kuforrása.) Ugy van! a szélsőbalon.) A magyar nemzet becsülete megköveteli, hogy ott szintén olyan szabadságban legyenek a népek, mint itt és ne uralkodjon a legszűrsőbb abszolutizmus. A ki csak statáriummal, katonasággal, börtönnel tud kormányozni, ez nem lehet ajánló-levél, mert sohasem tudhatjuk, hogy Magyarország közszabadsága kellőleg meg lesz-e védelmezve még akkor is, a midőn csak hajszálkérdés. Ezért nem viseltetik bizalommal iránta. Vele egy rendszer érkezett. Amde 6 elkésett. Neki Bánffy után kellett volna jönni, mikor egy nagyobb zsarnokot, egy kisebb zsarnok váltotta volna fel, de Széll Kálmán alkotmányos kormányzása után elkésett. (Ugy van! a szélsőbalon.) Más ember kell ide most, olyan ember, a ki a nemzeti irányt tudja képviselni. Nem való ide az az ember, a kinek rideg természete nem képes befogadni azt az érzést, a mely a harcot előidézi, nincs fogalma arról, minő édes gyümölcsöket terem a harc, ha sikerre vezet. (Ugy van! a szélsőbalon.) Apponyi beszédére tér át, összemérve vele fegyverét teljes tisztelettel. Tegnap úgy látta Apponyt, mint egy magasba emelkedő fát, telve gyümölcsessel, amde e gyümölcsök nem érettek, őszre ígéri az éretést. Csodálatosan látta és ez egészen új előtte, hogy Apponyi osztályozza a jogokat.

KRÓNKA.

Fenyéri Móric.

A mindig borus kedvű és borus filozófiájú Fenyéri Móric Debrecenben nyaral hetek óta. A Széchényikert egyik villájának hűs szobájában huzódott meg s a rossz nyelvek állítása szerint drámát ír. A száznegyvennyolcadik drámát, — melyben a hős modern halállal hal meg — egy hidegvizgyógyintézet villanytelepével ülteti magát agyon.

Móric urat annyira elfoglalta legújabb irodalmi termékének apasági gondja, hogy hosszú hetek után tegnap jelent meg először a nyilvánosság előtt. A Hungária-kávéház egyik utcai asztalánál foglalt helyet — s ráharsogott a Marci pincérre:

— Milyen fagyaltjuk van?

— Vanillia, eper, kávé, narancs, citrom kremássan!

— Akkor hozzon egy fekete kávé.

A pincér elmevő hozza a kávé s a borus Fenyéri elkeseredéssel iszik. Közben egy keveset monológizál is.

— Ejh, nem ér a világ semmit. Meleg van, izzad az ember A színigazgatók mind embernnyuzók, a színészek meg buták, hogy nyuzatják magukat.

Őn már szerencsés Móric ur, interpellálja meg egyik újságíró, hiszen őn már fővárosi színész.

— De milyen furfanggal lettem azzá, panaszkodik továbbá Móric.

— Hogy-hogy?

— Hát a mikor Leszkay elég csinos gázsira szerződött, Janovics hallani sem akart arról, hogy ott hagyom. Egy este még a rendesnél is borusabb hangulatban mentem haza. Szídtam a világot, hogy nekem semmi sem sikerül. Elkeseredve kutatok leveleim között, egyszer csak rábukkanok egy levélre. Janovics írta valami perpatvar alkalmával.

— Ha őn nem érzi jól magát nálam, — hangzik a levél — bármikor elmehet tőlem.

Mint, a ki főnyereményt nyer, olyan boldogan feküdtem le. Másnap kéjes gyönyörűséggel mutattam meg Janovicsnak saját sorait. A fiatal direktor, csak hűledezett és én egy vén róka fölénnyel vettem tőle bucsut. Ezt a levelet még egy színigazgató sem tagadhatta le!!

Írógépes ujság.

Ki mondja azt, hogy a Bocskay-telep kívül esik a kultura gócpontján? A ki ezt meri állítani, arra csakugyan kemény hangon fog reácafolni a Bocskay-telep írógépes ujságja, a mely a szomszédos telepen naponta megjelenik s gyönyörűséges képekkel izgatja a szemet és a nyaralók ujdonságra való vágyakozását. Hogy milyen politikai irányba van az írógépen kopogtatott ujságnak, azt eddig nem sikerült megtudnunk. Ujdonságai közül azonban egy néhányat itt közlünk:

* **A kifutott leves.** Nagy és komoly baleset történt Faragó Ernő nyaralójában. A Jutka szakácsné ma délelőtt 12 óra 11 perckor kihagyta futni a forró levest. Faragóék ebédje e miatt 12 percet késétt.

* **Elveszett cicá.** M. H. nyaraló tulajdonos cicája két nappal ezelőtt eltűnt. A cicá tulajdonos család azt hiszi, hogy a derék cicus öngyilkossági kísérletet követett el. A Bocskay-telep rendőrsége nyomoz.

Ilyes fajta szenzációkkal van tele a „Bocskay” című ujság, a melynek előfizetési ára helyben házhoz hordva (ha nem esik az eső) egy hónapra 25 kemény krajcár. Szerkesztőség és kiadóhivatal a jeges szóda fröcshöz címzett filagória.

VIDÉK.

Nagy vérengzés.

— Saját tudósítónktól. —

Nagy vérengzés történt kedden éjjel a szurdoki határban, a hol — mint nekünk írják — Torkos István mezőrt a buzatolvajok agyonverték. Az eset részletei ezek: A község határában az aratás befejezése óta napirenden volt a buzakévek ellopás. Hol az egyik, hol a másik gazdának földjéről tűnt el a termés. Torkos István mezőrt elhatározta, hogy meglesi a tolvajokat.

Kedden éjjel, a mint Torkos lesben állott, éjfél tájban észrevette, hogy egy kősi fordult be Nyisztor Miklós földjére és három ember hozzálátott a buzakeresztek felrakásához. Torkos fegyverrel a kezében meglepte a tolvajokat, a kiket be akart kísérni. A tolvajok ellenszegültek s meg akarták rohanni a mezőrt, a ki ekkor rájuk lőtt s az egyik tolvajt, a kinek Kecse János volt a neve, meg is lőtte. Erre a másik két tolvaj, névszerint Kecse István és Horváth Illés rávetették magukat a mezőrtre, kivették kezéből a fegyvert és azzal addig ütötték fejbe, a míg eszméletét veszve elesett. A gyilkosok ezután még néhány késszurást ejtettek rajta s azután elmenekültek.

A gyilkosságának már kora hajnalban híre futott. Megtudták, hogy Kecse Jánost az éjjel meglőtték. A csendőrök a két eset összefüggését kereste és meg is találta, mert alig pár órai nyomozás után a gyilkosok kézrekerültek. A náluk megtartott házkutatás alkalmával az ellopott gabonának nagy részét megtalálták.

A kassai Rákóczi-kiállítás megnyitási ünnepségének sorrendje a következő lesz: 25-én délben és a délután folyamán a vendégek fogadtatása, este fél 8 órakor diszeloadás a színházban,

26-án d. e. 9 órakor ünnepélyes hálaadó istentisztelet a Dómban, 10 órakor Kassa sz. kir. város törvényhatósága diszkozyulése a meghívott vendégek részvételével. A közgyűlés után ünnepélyes felvonulás tisztelettel a kiállítás színhelyére. 11 órakor lesz a kiállítás megnyitása, utána pedig a megtekintés. Délben fél 2 órakor nagy diszobéd a Schalkház nyári helyiségeiben. Este fél 8 órakor diszeloadás a színházban.

Halál vérmérgezés miatt. Megrendítő esetről ad hírt vajdai levelezőnk. Szabó Lajos ottani ácsiparos, munkaközben a kezét egy rozsdásszeggel megszurta és vérmérgezést kapott. A nagy családdal bíró szerencsétlen ember pár nap alatt óriási kínok között kiszivedett. Tegnap temették el a község lakosainak általános részvétel mellett.

§ A rossz szomszéd. Tragikomikus esett történt tegnapelőtt Karancs községben, ahol egy csuffa tett szerelmes ember állott véres bosszút. Az esetről tudósítónk az alábbi részleteket közli: Angya Márton karancsi gazda, aki fél év óta özvegy, még a felesége életében szerelmi ajánlatokkal zaklatta Baksai Sándorné fiatal szomszédasszonyát. A menyecske azonban illendően távol tudta tartani magát a szerelmes embertől azután is. Angya Márton azonban nem tudott lemondani szerelméről s ismételve fényes ígéretekkel tett neki egy találkozóért. Baksainé elmondta ezt a dolgot egyik nőrokonának, akivel aztán kieszték, hogy a szerelmes Angya Mártont kiabrándítják. Baksainé a mult szombatban, amikor Angya nála volt, megígérte, hogy másnap este a kertben találkozni fognak, ha hallgatni tud. A szerelmes ember epedve várta az estét s amikor az idő elérkezett, rohant a kijelölt helyre, a hol csakugyan egy nőt talált. Angya a szerelemtől elvakulva, átnyalabolta a nőt, a ki erre elkezdett sikoltozni, a sikoltásra pedig egyszerre három asszony is futott elő, a kik éktelen szitkozódással illették a szerelmes embert, mert nem átalott egy szerencsétlen hülye leányt elcsábítani. Baksainé e találkozóra maga helyett egy Treckó Éva nevű hülye leányt állított a kertbe, hogy csuffa tegyék Angyát. Másnap a három asszony mindenféle beszélte Angya esetét, a kit uton-utfélen csufoltak. Ez a dolog teljesen kijózanította a szerelmes embert s a kit eddig szerelmével ostromolt, most bosszút forralt ellene. Tegnapelőtt Angya váratlanul betoppant Baksainéhoz. A menyecske megszeppent a dult arcu embertől és ki akart menni a szobából, de Angya felkapott egy nagy konyhakést és megölte az asszonyt. A gyilkost elfogta a csendőrség és letartóztatta.

HIREK.

Éjjeli posta.

A szökés párosan.

— Fővárosi tudósítónktól. —

A Baross-utca lakossága most sokat mulat egy szöktetés részletein. Metz Károly kereskedelmi utazót ugyanis utólérte az utazók végzete, a mennyiben a már nem fiatal férjet pár hét előtt cserben hagyta fiatal, bájos felesége s hogy az uton levő férj meg ne tudja idő előtt szökését s így a szerelmesek tervét meg ne gátolja, ügyes módon vezette félre a férjet.

De kezdjük előlről. Metz Károly igen előkelő bécsi cég utazója és szép magán vagyona van. Bécsben pár év előtt egy szegény családdal ösmerkedett

meg s gyakran kiségitette azokat zavarokból nagyobb pénzüsszeggel. A dolog vége az lett, hogy az idős emberhez hálából feleségül adták a család személfényét Stefániát. A dolog nem is ment nehezen, mert a gyakran Bécsben időző Metz sok időt töltött náluk s mint afféle igazi utazó állandóan lévén tele mindenkor újabbnál-újabb viccekkel és tréfás ötletekkel, jól elmulatatta a fiatal leányt. Az esküvő után a fiatal asszonyt Budapestre hozta a férje s a Baross-utcában rendeztek be pompás fészket. Eleinte eleget foglalkozott vele, de később üzleti utazásai annyira lekötötték, hogy a fiatal menyecske hónapokig egyedül maradt s unatkozott. A férj, szórakoztatás céljából egyre küldte neki a legszebb tájakról a sok képes-lapot, de a menyecskét nem elégítette ki.

Panaszkodott is az urának gyakran, a ki ilyenkor egy-egy jó viccel utította el a dolgot s javulást ígért. Igéretét természetesen nem igen tudta beváltani. Hja a sok utazás s a fáradoalmak erősen gátolták...

A dolog vége az lett, hogy a fiatal szép menyecske az utóbbi időkben gyakran össze jött egy fiatal csinos orvosnövendékkel s végül elszökött vele Amerikába.

Jónak látta magát ellátni az utra pénzzel is és férje szekrényéből 20,000 koronát vitt el utiköltségül. Hogy a férj ne tudja meg idő előtt szökését, minden héten elküldetett egy megbízója által férjének egy-egy általa előre megírt képes lapot.

Pár nap előtt érkezett meg üzleti utjáról a férj s mikor észrevette, hogy üres a fészeke, sürgönyözött apósának. Onnan egy levelet kapott feleletül, melyben a felesége tudatja, hogy ő megbozósát a sok utazó viccekért s az önzésért, hogy magához bilineselte őt, a jóvái fiatalabbat, de kéri, hogy a férje is bozósássa meg, ha ő igazán boldog akar lenni. Azóta a férj egyre kapja a leveleket Amerikából a feleségétől. Ennyi áll rajta: Ime revanesul... sok képes lapjaidért...

× **Katasztrófa a Volgán.** (Éjjeli express tudósítás.) Pétervárról óriási szerencsétlenséget jelentenek. Az I. Péter nevű hajón vasárnap Nisni-Novgorod közelében tűz tört ki, a mely 20 perc alatt a fedélzetet elhamvasztotta. Ez alkalommal körülbelül 50 ember lelte halálát részint a tűzben, részint a vízben.

× **Egy kivándorló bajai.** (Éjjeli express tudósítás.) Szomorú és érdekes regény az, amelyet egy előkelő német ember szenvedett át Amerikában. Lovag F. egykori tüzérhadnagy beleszeretett egy leányba, akit atya F. huszárezredes semmiképen sem akart menyéül elfogadni. Erre a hadnagy lekötött rangjáról és Braziliába vándorolt. De onnan nemsokára New-Yorkba telepedett át, ahol nyomorba jutott. Nyomorát tetőzte, hogy a felesége megbetegedett. Amikor orvosságot kellett vásárolnia, úgy szerzett pénzt, hogy elzálogosította a lakásadó-nője egyik ágytakaróját 90 fillér összegért. E miatt bíróság elé került az egykori hadnagy. A bíróság azonban, megindulva a szomorú regény által, a kegyelem alkalmazásával hozott ítéletet, folmentve a hadnagyot a vád alól. Klasszikus jellemzésére az amerikai bírónak szolgálna az a tény, hogy a bíró a saját zsebéből fizette meg a kárvallott panaszos veszteségét.

SZINHÁZ.

Sebestyén Géza elszerződött. — Makó Lajos színtársulatának egyik jeles tagja Sebestyén Géza Janovits Jenő színtársulatához Szegedre szerződött. — Sebestyén Géza Fenyéri Mór utóda lesz, a kit Leszkay András ez év október havától kezdve a Magyar Színházban szerződtetett. Sebestyén elszerződéséről Makó igazgató még nem adott ki ugyan hivatalos értesítést, de az egész dolgot művészi körökben mint pozitív tényét beszélik.

UJDONSÁGOK.

* **Elemi iskolák építése.** A belügyminiszter, a mint azt már lapunkban jeleztük, megengedte, hogy az iskolák rendezésére felvett 760 ezer koronából 120 ezer korona — tekintettel az iskoláztatás mizerábilis helyzetére — még ez évben felhasználassék. A belügyminiszteri döntés alapján Acél Géza főmérnök, a városi tanács tegnapi ülésén beterjesztette a nyár folyamán felépítendő ref., rom. kath. és ág. ev. elemi iskolák tervrajzát. A tanács a tervezetet elfogadta és utasította a főmérnököt, hogy az építésre már beadott ajánlatokat egyeztesse össze s arról a tanácsnak tegyen jelentést. Az építkezésekhez már a jövő hónapban hozzá fognak.

* **A városi tanács ülése.** A városi tanács tegnap délelőtt Kovacs József polgármester elnöklésével ülést tartott. Az ülésen az iskolai építés ügyét, ezenkívül több folyó ügyet intézték el.

* **Huszonötéves szolgálati jubileum.** Szathmáry Mihály, városi adó-kivető pár hét múlva ünnepli meg szolgálatának 25 éves fordulóját. A város régi tisztviselőjét, kartársai ez alkalomból ünneplésben fogják részesíteni s valószínűleg megjutalmazza a városi tanács is.

* **Dr. Szász Adolf** a Herkulesfürdőből, a hol néhány hetet töltött, hazakerkezett s működését masszázs, svéd torna és fogászatból ismét megkezdte. Lakása Széchenyi-utca 1. sz.

* **A helyi vasut részvénytársaság szerény kérése.** Köztudomású dolog az, hogy a debreceni helyi vasut Európa legkényelmetlenebb közlekedési eszköze. Ha a közönség sürgősen akar a vasut felé menni, egészen bizonyos, hogy a Nagyerdő-fele menő vonat áll utjába, ha azután gyorsan szeretne a Nagyerdő hűsölőbe kijutni utjában feltétlen a vasut felé menő vonatra talál csak. A közlekedés lebonyolítása hétfő és keddi napokon pedig valóságos ketségbeejtő. Ezekben a napokon teher vonatok száguldanak végig a Piac-utcán, rémes csikorgásukkal meggyilkolják a legedzettebb idegeket is. A közönség, de különösen a sajtó ritkán tette ezt szóvá, mert hát abban reménykedett, hogy az a sokat emlegetett villamosvasut mégis csak elkészül. A villamosvasut azonban szép esendesen hever a papírosan, e helyett a kis vasut igazgatósága egy valóban szerény kéréssel kopogtatott be a tanács ajtalán. Azt kéri

nevezetesen, hogy csikorgó, ideggyilkoló s a személyszállító forgalmat tökéletesen megbénító tehervonatai ne csak hétfőn és kedden, de a hét minden napján ott éktelenkedjenek a piac-utcai fővonalon. Igaz ugyan, hogy a vasut egészen más szerződést kötött a várossal, de hát az igazgatóság szerény véleménye szerint ezeket a szerződési pontokat megis lehet változtatni. A tanács tegnapi ülésén tárgyalta is a szerény kérelmet és azt határozta, ha a Deák Ferenc-utcai szárnyvonalat kiépítetteti a vasut igazgatósága s megfelelő kitérőket készített a piac-utcai fővonalon, úgy a kérelmet teljesíti. Ezt a feltételt azonban aligha fogadja el a vasut igazgatósága. Inkább úgy időnként ereszt majd meg egy-egy tehervonatot, épen mint eddig. A rendőrség szemel huny ez előtt, hiszen a közönség kényelme nem épen elsőrendű érdek.

* **Földmunkások népgyűlése.** Az ujjászervezett szociáldemokratapárt földmunkás csoportja folyó hó 26-án, vasárnap délelőtt tíz órakor a Tizenháromváros-utca 6. szám alatt népgyűlést tart. Tárgysorozat: A politikai helyzet és a titkos választói jog. 2. Földmunkások és kisgazdák helyzete. 3. Mit akar a szociáldemokrácia? Kérjük mindazokat, a kik ezen párthoz tartoznak, jelenjenek meg. A kisgazdák és földművesek 11-es bizottsága.

* **Turista diákok utban.** A mint bezárultak az iskolák kapui, a debreceni diákok csapatoként indultak utnak, hogy gyalog bejárják az ország egy-egy szép vidékét. A napokban ismét négy elszánt kis diák vette kezébe a turista botot névszerint Sándor Béla VI., Principál János V., Sándor Imre III. és Csanádi Miklós IV. osztályu tanulók. A kis turisták jó egészségben és jó kedvben érkeztek meg szerdán Hajduszoboszlóra, a hol Hetényi Lipót dr. városi főorvos gazdag reggelivel látta el őket. A turista csapat a reggeli után azonnal tovább vonult Kaba, P.-Ladány, Budapest felé.

* **Uj gazdasági tudósító.** A földmívelésügyi miniszter Szücs Dezső hszuszpályii lakost a derecskei járás területére a gazdasági tudósító tiszttel bizta meg.

* **Virtuskodó őrmesterek.** Óriási botrányt okozott tegnap virradó éjjel két Vilmos-huszárőrmester az Otthon-kávéházban. Éjfél után 2 óra tájban a bortól mámoros őrmestereket, Szvatupluk dicső ivadékait reitendő módon megszállotta a virtuskodás. Bátorságuk annál jobban fokozódott, mert a kávéházban csak fegyvertelen civilek voltak. *Kardot rántottak s azzal szabdaltak maguk körül.* Beverték minden ablakot, felforgatták az asztalokat, a kasszában levő tükröt darabokra törték. Mikor már nem volt mit törniök, neki estek a vendégeknek s azok elől leseperték az asztalt. Majd kardlapozni kezdték az ott lévőket: „Mars ki kutya magyar!” kiáltással, üvöltözve akartak érvényt szerezni akarataknak. A megriadt vendégek, a kik ennyi vakmerőség láttára, először szótlánul türték az őrmesterek gorombaságait, most visszafordultak s rátámadtak az őrmesterekre. A kardot kicsavarták kezeikből és ala-

posan eldöngették velük a hátukat. Ez alatt a rendőrség is megjelent a helyszínen s a verekedőket szétválasztotta. — Rósenberg Simon kávékárja több háromszáz koronánál. Az eset azonban méltán tölthet el minden jó érzelmű magyar embert felháborodással. A kikért a vér és pénzáldozatot évről-évre jobban izzadjuk, ime így hálálják meg a polgárságnak. A mai politikai helyzet katonai kérdések miatt tele van izzó szenvedéllyel. Az ilyen esetek aztán csak olajt képeznek a tüzre. A mikor az esetet rendőri jelentés alapján regisztráljuk, joggal várhatjuk el egyuttal az illetékes katonai hatóságtól, hogy a polgárságon esett sérelmet szigorúan megtorolja s jövőben örködni fog a felett, hogy a polgárság és katonaság közötti jó viszony ilyen esetek miatt ne bomoljon, hanem megszilárduljon.

* **A Nagy Bölöny család története.** Nagy Bölöny László bánffy-hunyadi földbirtokos megíratta a régi, jeles Nagy Bölöny család történetét. Az érdekes történelmi munkából négy példányt küldött el Debrecenbe Kovács József polgármesterhez. Egyet a város, egyet pedig a kollégium, kaszinó és ügyvédi kamara könyvtárának ajánlkozott.

* **Fényes esküvő** lesz holnap, szombaton d. e. 11 órakor a helybeli róm. kath. templomban. *Surger* Bertalan nagyváradai takarékpénztári hivatalnok ugyanis ekkor vezeti oltárhoz bájos aráját *Kursinszky* Annuska kisasszonyt, *Kursinszky* László tanító és néhai Ince Mária nagyműveltségű, kedves leányát. Az ifju párt, kiket értesülésünk szerint maga *dr. Wolafka* Nándor v. püspök fog esketni, a rokonok és nagyszámu ismerősök jó kívánságai kísérik ez utjokban.

* **Epileptikusok szanatóriuma.** *Dr. Wosinszky Istvan*, Balf kénésfürdő orvosa azzal a megkereséssel fordult Debrecen város közönségéhez, hogy adakozzon a város a Balf-fürdőn építendő epileptikus szanatóriuma részére. A tanács a kérelmet véleményezés végett kiadta a jog- és pénzügyi-bizottságnak.

* **Az önkéntesiskola elkészült.** A Pavillon-laktanya tőszomszédságában épített önkéntesiskola elkészült, már csak az utolsó simításokat teszik meg rajta. Az önkéntesek október elsején már új hajlékukba vonulnak be, ha ugyan lesz sorozás és lesz önkéntes október havában.

* **Eltévesztette az utat.** Gazdájától, *Fekete Imrétől* husz koronát kapott *Major Lidia* cselédleány azzal, hogy ezen a pénzen orvosságot hozzon beteg fekvő felesége részére. *Major Lidia* a kapun kijövet eltévesztette az utat s nem a patikába, hanem a sámsoni uton lakó szüleihez ment. A szökevény után csendőrök mentek, a kik valószínűleg megmagyarázzák neki, merre van a gyógy-szertárba vezető út.

* **A munkás nép mozog.** Január óta a debreceni újjászervezett szocialdemokratapárt erős akciót indított. Nem mulik el vasárnap, hogy gyűlést tartana a pártszervezet, a hol erős propagandát fejt ki úgy az újjá szervezett párt, mint a sajtó organuma a Népszava

mellett. Vasárnap e hónap 25-ikén ismét két nyilvános ülést tart a párt. Az egyik a szabó-, a másikon a csizmadiamunkások fogják sérelmeiket előterjeszteni. A két gyűlésre a polgármester az engedélyt már megadta. — Valószínűleg gyűléseznai fognak a földmivelő-munkások is, de ezek még nem nyerték meg a polgármesteri jóváhagyást.

* **Ellopott persely.** A vasuti állomás kuglizójából *Goldstein Sámuel* helynéküli bádogossegéd elemelte a perselyt. Tartalma 14 korona 91 fillér volt, melyet *Goldstein* az utolsó fillérig mind elverte. A tolvaj segédet a rendőrség tegnap elfogta és letartóztatta. Kihallgatása után átkísérik az ügyészség börtönébe.

* **Tolvaj béreslegény.** *Lázár János* bérest, tegnap este a vásártéri komédia előtt a rendőrség letartóztatta. Büne az volt, hogy lopott. A Halápon szolgált a *Szathmáry András*-féle tanyán, hol a majoros gazdának, *Lőrinc István*-nak ládafiájában talált belemarkolni s abból 20 csengő koronát ellopott. — A tolvaj bérest, akit a rendőrség fogva tart, *Szathmáry András* leánya, *Erzsike* ismerte fel és fogatta el a közeli rendőrrel. Tettét beismerte, a lopott pénzt azonban már nem tudta visszaadni, mert mind elfecsérelte.

* **Tegnap halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: *Erős Gyula* ev. ref. 27 éves lakatos, *Fajta Imre* ev. ref. 4 hónapos, *Gál György* r. kath. 20 napos, *Fekete Béla* ev. ref. 11 éves.

* **Egy doboz linoleum** 70 krajcár *Tóth Kálmán* fűszerüzletében.

TÁVIRATOK.

Ugron beszéde.

Budapest július 23. *Ugron Gábor* beszédének végén kijelentette, hogy a becsületes harc jobb a rossz békénél. — *Apponyi* azt mondja, hogy az eilezék veszélybe sodorja az országot. Hol ez a veszedelem, honnan jön? A királytól, vagy a katonaságtól? Lehetetlen, hogy innen jöjjön. Lássuk végre ki az, a kit le kell győznünk, ha azt akarjuk, hogy Magyarország szabad nemzet legyen. (Zajos taps a szélsőbalon.)

Kállay utóda.

Bécs, július 23. A *Vaterland* című bécsi ujság jelentése szerint *Kállay Béni* közös pénzügyminiszter utódaul báró *Burrián István* nagykövet van kiszemelve.

Fejérváry a királynál

Ischl, július 23. Báró *Fejérváry Géza* volt honvédelmi minisztert tegnap a király *Ischlben* külön kihallgatáson fogadta. *Fejérváry* ezután részt vett a szükkörű családi udvari ebéden.

A kassai Rákóci-kiállítás.

Budapest, július 23. A kassai Rákóci-kiállításra a képviselőház küldöttségét *Apponyi Albert* gróf és *Dániel alelnök* fogják vezetni.

A Ház elnökénél már számos képviselő jelentkezett.

A pápa a ravatalon.

Róma, július 23. Esti 8 órakor szállították át *XIII. Leo* holttestét a Szent Péter templomba. Az összes termeket, folyosókat és lépcsőket, melyeken a menet végigvonult, gyertyák világították meg. A fejedelmi és királyi terembe néhány száz embert bocsátottak be. Ezen termekben a pápai csendőrök és testőrök tisztelegtek. A palota-testőrség azon az uton, melyen a menet végigvonul, sorfalat áll. Már messziről ének hirdette a menet közeledését, mely 8 óra 20 perckor érkezett a fejedelmi terembe. A menetet a svájci őrség nyitotta meg és kísérte két oldalról. Majd a testőrség következett vörös egyenruhában égő gyertyákkal. Ezután a székhordók következtek a pápa holttestét vivő diszravatallal, körülvéve a nemesi testőrségtől és a pápai csapatok tiszteitől. Oldalt papok mentek égő gyertyákkal. Majd közvetlenül a *Pecchi* család tagjai mentek, kiket a pápai háznagy, a kamarásmester, a titkos kamarások, a szentszék járulnokai, a pápaválasztó gyűlés főnöke és a diplomáciai kar diszruhában követett. Egy kis pápai csendőr és svájci testőrcsapat zárta be a menetet. Végül a pápa szolgáló személyzete és a pápai paloták személyzete következett. A gyászmenetben résztvevő valamennyi személy különösen pedig azok a biborosok és udvari méltóságok, kik az elhunynak különös bizalmát bírták, nagyon meg voltak hatva. Sokan zokogtak. Miután a lassan haladó menet átvonult a fejedelmi és királyi termen, levonult a lépcsőzeten, mely a vatikáni főegyház szentség-kápolnájába vezet. A Szent Péter-téren a szertartás közben nagy néptömeg gyűlt össze. Ma este helyezték el a *XIII. Leo* pápa szívéét magában foglaló hamvedret *Szent Vince* templomában. Az edényt a főoltártól jobbra állították fel. Háromnegyed 9 órakor érkezett a menet a főegyház előcsarnokába és a középső kapun vonult be az egyházba. A kapunál mondta *msgre Perledi* az első engesztelő imádságot. A pápa holttestét a Vatikán és a székesegyház összes papsága fogadta. A székesegyház villanyosan volt kivilágítva. A menet az oltárig vonult, mely előtt a holttestet ravatalra emelték. A *Gyula* pápáról elnevezett énekkar imádságai között a *Pecchi* család tagjai az oltár egyik oldalára, a biborosok a másik oldalára állot-

tak. Mögöttük a főpapság és a magas pápai méltóságok foglaltak helyet. Ezután msgr. Ceppeteli újabb imát mondott, mire a biborosok visszavonultak. A főpapság ismét az oltári szentségkápornájába vonult, a hova a holttestet is átszállították. A pápa holttestét vivő menet a nemes és svájci testőrség vette körül és a pápai méltóságok viselői követték és diszággyra helyezték. A főegyház harangjai a szertartás végéig zúgtak.

Köln, július 23. A pápa hétfőn délután 2 óra 50 perckor halt meg. Halálát azonban óvatosságból két óra hosszáig eltitkolták, mert az orvosok a pápa állapotának ingadozása miatt, tévedéstől tartottak.

Róma, július 23. Oreglia biboros pápává való választása valószínűnek látszik.

A francia-angol barátkozás.

London, július 23. Azon az ebéden, melyet tegnap az alsóház étkező-termében a francia törvényhozás tagjainak tiszteletére rendeztek, az összes felszólalók kiemelték az Anglia és Franciaország között fenálló barátság növekedésének eszméjét is kijelentették, hogy kevés ok van annak a föltevésére, hogy a jövőben komoly szétkülönbözés keletkezhetne a két ország között. A lapok vezércikkeiben örömeiket fejezik ki ezen tény felett és azt mondják, hogy egyedül áll az alsóház történetében.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, július 23. Kész buza 5 fillérrel emelkedett. Jegyzetett: buza okt. 7.20—25, buza 1904. apr. 7.44—45, rozs okt. 6.19—20, zab okt. 5.26—27, tengeri augusztusra 6.26—27, tengeri máj. 501—02.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Szenzációs válópör. (Fővárosi tudósítónktól.) A fővárosban néhány nappal ezelőtt érthető feltűnést keltett az a hír, hogy az operaház egyik kitűnő tagjának a feleség egy másik színházhöz szerződött művész kedvéért elhagyta az urát. Ugy látszik ez a szakadás ezuttal tényleg végleges, mert ma már a válókeresetet is beadták a budapesti kir. törvényszékhez.

§ Hamis ékszerek. (Fővárosi tudósítónktól.) Groff Nelli egy nagyon csinos szini iskolai növendék, dús gazdag udvarlójától nagyobb összeget kapott születésnap ajándékképpen. A fiatal leány, a ki már rég vágyódott egy pár csillogó bouton után, elhatározta, hogy a pénzen brillians fülfüggőt vesz magának. Tervét közölte is intim barátnőjével, Sovanek Lujzával, a ki figyelmeztette, hogy az ékszerek rendszerint horribilis árt követelnek a kevésbé értékes ékszerért és

mindjárt ajánkozott is, hogy ő majd kéz alatt potom áron szerez brillians fülfüggőket a sziniiskolai növendéknek. Az ékszer, mint mondta, egy elhalt grófnőé volt, a ki 4000 koronáért vette és most 1800 koronáért eladó. Groff Nelli kapva kapott az alkalmon és miután a szép, ragyogó bouton megnyerte tetszését, még aznap ki is fizette érte az 1800 koronát. Ettől az időtől kezdve büszkébben jelent meg az előadásokon, az utcán és tőle telhetően fittogtatta a drágaköveket. Később, mikor az udvarló fölmondta a barátságot, Nelli kisasszony pénzzavarba jött s kénytelen-kelletlen elkeltte magát határozni arra, hogy az ékszert elzalogosítsa. Ez azonban nem ment egykönnyen, mert a zálogházi becsüs kijelentette, hogy a kövek nem valódiak, hanem kitűnően sikerült utánzatok. A sziniiskolai növendék kétségbeesetten rohant egy másik, majd egy harmadik zálogházba, de mindenütt ezt a lesújtó választ kapta. Végre a rendőrséghez sietett és ott sirva panaszkolta el, mennyire visszaélt barátnője az ő jóhiszeműségével. Sovanek Lujzát letartóztatták és a budapesti büntetőtörvényszék ma család bűntette miatt egy évi börtönre ítélte. Az ítélet ellen ugy a vádlott, valamint terhére a királyi ügyész is föllebezést jelentett be.

§ Gyermekgyilkosság. (Fővárosi tudósítónktól.) Fiatal, vézna cselédleány állott ma a budapesti büntető-törvényszék ítélőtanácsa előtt, avval vádolva, hogy alig két hónapos csecsemőjét megölte. A leány Kovács Juli, nem tagadott, de kérte a bírakat, hogy könyörüljenek meg rajta és ne ítéljék el szigorúan, mert bűnét a nyomasztó kényszer hatása alatt követte el. Hogy gyermekét eltarthassa és havonként 6 forint tartásdíjat fizethessen érte, szoptatós dadának ment, de az orvos elültotta ettől, mert megállapította, hogy a teje a gyermek egészségére fölötte ártalmas. Minthogy egyetlen fillére sem volt, nem tudta látni, hogy a kicsiny gyermeke éhezzen és elhatározta, hogy előbb őt, aztán önmagát megöli, a gyermek megölése után azonban anyai lelkierje már nem volt, hogy szándékát önmagán is végrehajtsa. A törvényszék a perpeszédek meghaligatása után Kovács Julit a btk. 92. §-ának alkalmazásával két évi börtönre ítélte. Az ítélet jogerős.

CSARNOK.

A tűzpróba.

(Regény.)

— Folytatás. —

— Én tökéletesen meg vagyok győződve, hogy nem. Bármily nagy befolyással volt is rá e gonosz nő, sohasem lehetett volna rábírní, hogy igazságtalan legyen irántam és testvéreim iránt. — Egyébként nincs vesztegetni való idő, mert már minden birtokot eladás alá bocsátottak.

— Ez egy kissé változtat tervemen, — szölt Templemann — nekem e végrendeletet meg kell vizsgálnom. Mithogy kegyed azt állítja, hogy ez a white-plainsi törvényszékűl van letéve, azonnal odautazom és így Yonkersbe a helyett, hogy reggel, már ma oda érkezem. — Mister Darkly remélem ön is velem jó? — Bizonyynal Sir, viszonzá a kértet.

Miután mister Templeman, Edith által a felől is értesült, hogy ő és Klára a „Szilerdőt“ is oda hagyták, nagyon megdicsérte őket e lépésükért, kérte Edithet, hogy térjen vissza azonnal Yonkersbe és tudassa dr. Charltonnal, hogy holnap reggel megszabadul fogságának gyötrelmeitől. Edith halás köszönetet mondott az ügyvédnek, mit a derék férfi szerényen utasított vissza s szívélyesen megszorítván kezét biztatta, hogy a legjobb reményt táplálja lelkében.

Dent orvos comissioja.

Félórával később mister Templeman és a rendőrhivatalnok már a white-plainsi vasut vonalon haladtak, midőn oda érkeztek, azonnal a törvényszékhez siettek a kérdéses végrendelet megtekintésére. Mister Templeman figyelmesen átolvasta azt. Majd e szavakkal nyujtá kísérlőjének át.

— Ez okmány oly jól van fogalmazva, hogy a legáncoskodóbb jogtudós sem akadhatna rajta föl; azonban mégis van benne egy hiba.

Mister Darkly figyelmesen át megátvizsgálta azt, de mit sem fedezett föl.

— Hát nem veszi ön észre — kérdé ismét az ügyvéd, hogy a vonások erőtlenséget és reszketegséget árulnak el?

— Mister Evelyn még nem olyan öreg, hogy reszkessen a keze. E vonások nekem jobban megmagyarázták, mint bármi vallomás, hogy az aláírás kényszerítés által történt.

(Folyt. köv.)

A Jozsefstadi kőkoporsó.

Rablánczon a hazáért.

— Irta: FARKAS EMŐD. —

(Folytatás.)

Vágyakozott utána, csak hogy nem érthette el, hiába kínálta magát, mert széles árok volt köztük: az öreg férj ezerszemü féltékenysége.

Mikor aztán megkegyelmeztek neki s lerugta magáról a csörgő bilincset, annyira kedvezett neki a véletlen, hogy épp aznap vitte el az ördög a vén medvéd Königrätzbe.

Boldogan repült a szép menyecske karjaiba s egyenesen a nyakába borult.

— Csak hogy egyszer már egyedül lehetünk — mondá gyönyörtől reszketve az ifju, — az a kiálthatatlan vénember mindig úgy nézett rám, mint egy éhes tigris, ha ön a közelemben volt.

— Igen, mert szerette volna kiszívni az ön husából az erőt és ifjuságot. Miért is tesz szerencsétlenné egy fiatal nőt az ilyen élő rynecs, a mely száraz és puha, mint a szivacs?

— Talán azt hitte, hogy az ön ifjuságától ujra föl fog éledni, mint a korhant törzs az ifju hajtásból.

— Korcs hajtás az édesem, a mely sohasem hozhat gyümölcsöt. Higyje meg hogy nincs nagyobb lelki nyomoruságnőre nézve, mint egy jómagával is tehetetlen férj, a kinek ugyan egyenes még a termete, de a lelke már összezsuzott, mint a kiszáradt gomba. Az akarata vas, de a szive jég, a veleje hideg, mint egy hóbucka, s ereiben jégdarabok usznak.

— Miért nem gondolt erre akkor, a mikor még nem volt késő?

— Oh maga bohó, hát azt hiszi, hogy akad olyan jó barátnője az embernek, aki erről idejében felvilágosítaná. Nem, ne legyen ilyen balga. A nők irigyek és szánakozók, de sohasem őszinték.

E párbeszéd közben a szalonba értek, ahol egymás mellé ültek. A verő-

fényes nyári nap hosszú aranyásvokat hintett az ablakon át a szobába, melynek kábitóan kellemes levegője volt.

Körültök nagy csöndesség volt s az asszonyka néha szinte ijedten nézett a keblére; oly hangosan vert, zakatolt a szíve, hogy azt hitte, kipattantja ziháló mellét.

Az ifju közelebb vonta székét, forró lehelletük egymást keresztezte, szemök vágyteljes pillantása egymásba olvadt s aztán mint a delej az acélt, oly hirtelen vonta magához az ifju az asszonyt.

— Folyt. köv. —

Szépség, szépítés, a jóizlés követelménye!

Férjhez menni óhajtó hölgyek
a Matild arczkenőcs, Matild crém, Matild arczszépítő szappan és poudert használják, mely ártalmatlan szerek, minden bőr tisztátalanságot megszüntetnek, biztosabban eléri a czélukat és pénzüket nem dobják ki ok nélkül, mert ha e szerek bármelyike nem használ, a szer árát minden csürés csavarás nélkül visszaadja a czim: **KUN** gyógyszerész párisi laboratoire cosmetique „Matilde“ magyarországi műlaboratoriuma. (Alapított 1895. Budapest Nefelejts-utca 23.) Budapest Törökúti. Debreczeni raktár: **Tóth Bela** gyógyszerésztárában.

Ma jelent meg! Először!

Az anzikszkártya ipar

az élethű Bronzezüst kártyák forgalomba hozásával forduló pontra jutott

18 uj felvétel Debreczenről,

ilyen pompás kivitelben, mely bizonyára legszebb meglepetésül szolgál távol időző kedveseink, barátaink és városunk iránt érdeklődőknek, kiadja:

MIHÁLY SÁMUEL papirnagykereskedő, Debreczen Fötér 30. Dréher sörcsarnokkal szemben.

Elsőrendű kézi munka dohányzsineg	100 kiló vételnél	K. 116.—
" " " "	kevesebb " "	119 —
Lisztharmat ellen, KÉNPOR	100 kiló " "	21.50
" " " "	kevesebb " "	23.—
Nagybocskói legjobb kékkövet 99% réz tartalom		
250 klg. hordó vételnél	kor. 58.—	kevesebb " "
Valódi „Dupuy“-féle magcsáva eredeti csomagokban		50 és 26 fillér.
Arad vidéki Kövidinka, kellemes üdítő asztali bor		literje 70 fillér.

Tekintettel az ajánlottak legelsőrendű minőségére s az előnyös árakra kérjük a m. t. közönség szives pártfogását.

GERÉBY FÜLÖP UTÓDAI.

Számos helybell és külföldi orvos ajánlja.
Legjobb táplálék
egészséges és gyomorbeteg
Gyermekeknek
Kápní gyógyszerésztárában és drogeriakban.

Rufelke

Gyermekliszt

Kitűnően bevált erős hányás, bélszékrekedés sajt. ellen.
Gyermekek
kitűnően fejlődnek tőle és nem bántják őket
emésztési zavarok.
Diet. táplálóanyagok gyára
BERGEDORF R.Kufelke, WIEN I.
HAMBURG.

MIHALOVITS J. gyógyszerésztára s gyógyszerészeti műlaboratoriuma a „Kigyó“-hoz, Debreczenben, Fötér 31-ik szám.

Ajánlja a következő közkeveltségnek örvendő készítményeit.

Harmat-crème

arczszépítő s bőrápoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsiroz, tehát nappal is használható s az arcnak üdéséget, finomságot s hamvaságot kölcsönöz. Az arczot tisztítja s fehériti. Kiváló eredménnyel használható arczvörösség, májfolt, sömör, szeplő s egyéb bőrtisztítalanságnál.

1 tégely Harmat-crème ára 1 korona.

A kréméhez használandó poudert, a

Harmat-arczpor.

mely az arcnak üde, ifju színt kölcsönöz, három féle színben kapható u. m.: fehér, rózsaszín s crém színben. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta s finomsága által vetekedik minden más készítménnyel. — Jól tapad és igen jól fed.

Próbadoz ára 50 fillér. Nagyobb doboz 1 és 2 korona.

A Mollitergin

a legkiválóbb arcz s különösen kéz-bőr ápoló folyadék, mely a bőrnek selymeszerű lágyaságot, bársonyszerű finomságot kölcsönöz. Fehériti az arcz- s kéz-bőrt. Teljesen ártalmatlan. — Nem zsiroz s nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos és rögtöni! Napégette vagy szélkifujta kezeket vagy arczbőrt a legtovább idő alatt üdévé, finommá tesz. Megbarnult kezeket, eldurvult kéz-bőrt fehérré, puhává változtat.

Egy üveg Mollitergin ára 1 korona.

Nagy raktár bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességekből.

Mihalovits J. gyógyszerésztára a „Kigyó“-hoz Debreczenben.

Dr. Borsos-féle Növényi Hajszesz.

Meggátolja a hajkihullást, a fejbőr megkorpásodását, a hajvégek megtörését s megóvja a fejbőr betegségeitől. Illata kellemes. Hatása biztos. Használata egyszerű. Nem zsiroz, nem piszkítja a fehérműt. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést.

1 üveg hajszesz ára 1 vagy 2 korona.

Dr. Borsos-féle Növényi Hajkenőcs.

Azok részére, a kik a folyadékot nem kedvelik s inkább a kenőcsnek barátai, készül ugyanolyan ható anyagból s ugyanolyan kiváló hatású hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszesz. Ezen hajkenőcs is teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos!

1 tégely hajkenőcs ára 1 korona.

A Mihalovits-féle Iztelen Csukamájolaj

teljesen iztelen s szagtalan készítmény, mely undort nem okoz s e végből a gyermekek azt szívesen szedik.

A Mihalovits-féle

China-bor.

China-vas-bor.

Condurangó-bor.

Pepsin-bor.

1 üveg ára

1 korona 60 fill.

Szomorodni borból kiváló gondtal készült gyógyborok, melyek gyógyérték tekintetében versenyeznek minden e nemű készítménnyel.

Apró hirdetés.

Levelezés.

Szép Ilona levelét átveheti a rendes helyen.

Ajánlat.

A csodálkozás valósággal lázba ejti az embereket ha látják, hogy Wallerstein cég milyen olcsón, valósággal kidobja nyári áruit, mint batistokat, kartonokat, ruhaszöveteket stb. az utcára.

Boros Testvérek női-divat áruházában divatos Ruhakelmék. Selymek. Sefírek. Divatos jó Batistok. Vászna. Szőnyegek. Jó, olcsó Fűggönyök. Ágyterítők. Piperecikkek.

Orosházi arató kenyeret szállít 18 filléért különként az Orosházi házi kenyérsütőde, Simonffy utca 2.

Török Bálint-utca 24. számú ház, augusztus 1-től, hozzátartozóival kiadó. Értekezhetni Timár-utca 52. sz.

Nélkülözhetlen az „Elefánt” mosópor és a „Hercules” légyapir, mert legjobb, kapható minden fűszerkereskedésben.

Bérbe kiadó 1904 január 1-től, Biharmegye Vértesszőlős község határában 870 kis hold (1100 ölével) föld. Ebből 368 hold fekete, 502 hold homok Dohány termelési engedély 64 cat. hold. Átadva öszi vetéssel. Évi bérösszeg 6000 forint. Vasuti állomás Hosszu-Pályi, a távolság 20 percz. Érdeklődők forduljanak a tulajdonos özv. Nagy Lajosnéhoz Nagyvárad, Uri-utca 698. vagy Altörjáy Dezsőhöz, Recsk Hevesmegye.

Tapéta munkákat izléses kivitelben, jutányos áron készít Zelinger Ede Debreczenben, Darabos-utca 16. sz.

Kereslet.

Jó házból való fiú fűszerüzletbe tanulónak fölvetetik. Czim a kiadóban.

Kereskedelmi tanfolyamot végzett kisasszony azonnal felvétetik Stern József és Testvére irodájában.

Egy tanuló fölvetetik Kerékgyártó József gépműhelyében Csapó-utca 87. sz.

Eladás.

Eladó ház. A Baross-utca 24. sz. házastelek jutányos árért eladó. Felvilágosítást ad a Debreczeni Első Takarékpénztár titkárja.

Mintegy 12 hold ondódi föld tanyaépülettel, kedvező föltétel mellett eladó. Felvilágosítást ad: Debreczeni Kölcsonös Segélyező-Egylet Kossuth-utca 11.

Tizenegy hold beltelek, kitünő modern szőlő, uri lakkkal melléképületekkel, fűrt kuttal, fürdőházzal, természettel együtt eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Honvéd tisztí egyenruha. keveset használt, jutányosan eladó. Czim a kiadóhivatalban.

A
Debreczeni Első Takarékpénztár
olcsó törlesztéses kölcsönöket
ajánl
árfolyam levonás nélkül,
készpénzben,

melyek fennálló egyéb tartozások bélyeg- és illetékmentes kicserélésére is kiválóan alkalmasak.

Felvilágosítást díjmentesen ad a takarékpénztár jelzálogosztálya.

— Közvetítők szükségtelenek. —

825
1903 v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbiróságnak V. 1717—1903. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Max Gusztáv Schopff lintzi cég részére, ifju Pájer József debreczeni lakostól 461 korona 40 fillér tőke, ennek 1903. évi április hó 4. napjától számítandó 6%-os kamatai és eddig összesen 87 kor. 30 fillér perköltség erejéig 1903. évi június hó 3-án bíróilag lefoglalt és 808 koronára becsült evőkészletek, porcelán, lámpa, üveg és egyéb áruk, álló ingóságok 1903. évi július hó 29-én délelőtt fél 11 órakor kezdetét veendő és alperes üzletében, Simonffy-utcán, 2. számú háznál megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1903. évi július hó 9.

Török Péter,
bírói kiküldött.

Pályázati hirdetmény.

A hajduböszörményi Első Takaré- és Hitelegyesület, mint szövetkezet 800 korona javadalmazással

segédkönyvelői állásra

pályázatot hirdet. Sajátkezűleg írt ajánlatok, bizonyítványokkal együtt folyó évi július hó 28 ig nyújtandók be alulírt igazgatósághoz.

Pályázóktól megkivántatik a felső kereskedelmi iskolai végzettség.

Az állás augusztus hó 1-én elfoglalandó.

Hajduböszörmény, 1903. július hó 22-én.

A hajduböszörményi első takaré- és hitelegyesület,
mint szövetkezet igazgatósága.

Egynegyed bor

A ROHITSI TEMPLOM-FORRÁS

vizzel nagyon kellemes ízű, a szív működését és az étvágyat elősegíti. — Kérjen mindenütt Rohitschi templom-forrást.

Főraktár Magyarország részére Hoffmann Józsefnél Budapest, Báthory-u. 8. sz.

BIOSKOP

ÓRIÁSI KINEMATOGRAF.
Debreczen — Vásártér.

Műsor:

■ Julius 24., 25. és 26. ■

1. Bűvész Barlang.
2. Pajkos gye ekek.
3. Ágytoll háboru.
4. Pokoli táncz.
5. Az ökrök utazása.
6. Világhírű bűvész (színezett).
7. Majom emberek.
8. Ő felsége találkozása a szíami trónörökösselel.
9. A falragasztás tilos.
10. A rezervista sorsa.
11. A csökönyös számár.
12. A habléány.
13. Az elvesztett fiú 200 m. hosszú kép.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

● Narten György. ●

Ritka alkalom! Leszállított árak!

Finom francia batiszt

divatos uj mintákban

27 és 32 kr.

Francia delinek

divatos uj mintákban

37 és 45 kr.

Jó mosó zefirek

15 és 19 kr.

Bosznay J. és Társa

divatáruházában,

Debreczen, Kossuth-utca 11.

Kiadó üzlethelyiség.

Piac-utca 28. szám alatt a Blatner Gyula üveg és porcellán üzlethelyisége kiadó. Értekezhetni Nádvarai Lajos vászon- és kézműáru üzletében, ezen kiadó üzlethelyiség mellett.